

Проф. емиритус др ВУЈАДИН ВЕШОВИЋ

Проф. емиритус др ВУЈАДИН ВЕШОВИЋ дипл. инж, редовни професор, редовни члан Југословенске инжењерске академије од 2001. године, сада Инжењерске академије Србије, инострани члан Руске Академије наука, био је декан Факултета за саобраћај, комуникације и логистику у Будви од 2008 до 2022 године када је пензионисан. Рођен је 18.12.1939. године у Црном Врху, Беране од оца Блажа и мајке Милосаве рођене Дубак. Завршио је 1966. године Саобраћајни факултет у Београду као најбољи студент генерације. Магистрирао је 1972. године са темом „Примена научних и савремених метода у планирању и организацији саобраћаја“ и докторирао 1976. године са темом „Прилог истраживању модела трансфера технологије с посебним освртом на његову примену у условима Црне Горе“ на Машинском факултету у Београду.

На Сенату Универзитета “Адриатик” Бар изабран је за “Професора емиритуса”, 23.06.2023.

Као корисник стипендије ИРЕХ био је на истраживањима у области технологије, организације и менаџмента у САД на универзитетима: Princeton University, Florida State University, Harvard University, University of California – Los Angeles, University of Michigan. На краћим студијским боравцима био је у Пољској, Чехословачкој и Немачкој.

Радио је у ЖТП Титоград и ЖТП Београд на одговорним радним мјестима, и на Техничком факултету у Титограду.

На Саобраћајном факултету у Београду изабран је за доцента 01.10.1977., ванредног професора 29.09.1981. и у звање редовног професора 14.10.1986. године. На Саобраћајном факултету држао је наставу на редовним студијама: Научна организација и привредно пословање; Организација и економика удруженог рада у саобраћају и транспорту; Организација рада у саобраћају и транспорту и Економика железничког саобраћаја, магистарским и специјалистичким студијама: Организација развоја; Теорија организације и пројектовање организације. По позиву држао је предавања на Економском факултету у Београду на редовним студијама на предмету Организација и пословање саобраћајних предузећа, Саобраћајно-техничком факултету у Добоју на магистарским студијама, Војно-техничкој академији на редовним и магистарским студијама. За потребе Савезне управе контроле летења држао је предавања на семинарима за руководеће кадрове. Организовао је семинаре и држао предавања за колегијум генералног директора ЖТП Београд, ЖТП Нови Сад и многе друге. Наставу на Факултету за саобраћај, комуникације и логистику у Будви држао је на основним студијама: Организацију саобраћајних предузећа, Моделовање организације у саобраћају и комуникацијама и Менаџмент у саобраћају. На магистарским студијама држи предмете: Менаџмент и организација и Стратешки менаџмент, а на докторским студијама држи предмете Одабрана поглавља из менаџмента и Стратешки менаџмент.

Био је ментор за израду 9 докторских теза и 21 магистарске тезе.

Оснивач и дугогодишњи руководилац је Катедре за организацију, менаџмент и економију саобраћаја и транспорта, смјера магистарских студија Менаџмент у саобраћају и транспорту и специјалистичких студија Менаџмент у саобраћају и транспорту на Саобраћајном факултету у Београду и

магистарских студија Менаџмент у саобраћају и комуникацијама на Саобраћајном факултету у До-боју и Беранама. Био је директор Института Саобраћајног факултета у два мандата, декан Саобраћајног факултета у Београду, потпредседник Југословенске инжењерске академије и директор Института ове Академије. Од септембра 2008. године је декан Факултета за менаџмент у саобраћају и комуникацијама, односно Факултета за саобраћај, комуникације и логистику у Будви до 01 децембра 2022. Сада је руководиоца докторских студија на Факултету. Област којом се бави је организација, менаџмент и стратешки развој у саобраћају.

Био је члан Управног одбора и Скупштине Заједнице Југословенских жељезница, члан Савета за научнотехничке информације СФРЈ, члан Скупштине Универзитета у Београду, председник Савета Саобраћајног факултета у Београду, члан Научног већа за Менаџмент Универзитета у Београду, члан Редакције часописа Техника-Организације рада, члан Управног одбора Југословенске асоцијације за управљање пројектима YUMPA, члан Одбора за техничко-технолошке науке Министарства за науку и технологију Србије, експерт Савезног секретаријата за развој и науку у области: организационе науке и менаџмента (менаџмент, организација, технолошки развој), члан Комисије за доделу награде града Београда за природне и техничке науке. Изабран је за заслужног члана Савеза инжењера и техничара Србије 2004 године. Био је уредник Менаџмента у часопису Техника, сада је Секретар Оделења саобраћајно инжењерство Инжењерске академије Србије.

На седници Управног одбора Заједнице ЈЖ 16.04.1991. предложен је као један од кандидата за избор генералног директора Заједнице ЈЖ, али је одустао од кандидатуре због одласка на усавршавање у Америци.

Професор Вешовић је објавио преко 400 радова. Већина од њих је објављена у националним или међународним часописима или међународним или националним конференцијама или саопштењима – рефератима на стратешким скуповима. Међу њима 34 уводна реферата или реферата по позиву. Такође аутор је 71 експертизе или рецензије.

Самостално и са другим ауторима објавио је 9 универзитетских уџбеника и 23 монографије од којих су две штампане на енглеском, 1 на руском и енглеском и 1 на кинеском и једно поглавље у међународној монографији. Монографија Менаџмент у саобраћају и Организација саобраћајних предузећа као литература коришћене су на свим саобраћајним факултетима.

Аутор и коаутор је 81 научно–истраживачка и истраживачка пројеката од којих су 10 финансирани од стране светске банке. Руководио је израдом 32 научно – истраживачка и истраживачко – развојна пројекта, међу којима и пројеката од стратешког значаја за развој саобраћајног система Југославије (5 савезних и 15 републичких). Био је руководиоца Југословенског експертског тима за израду Стратегије развоја саобраћаја и веза СФРЈ, као и научних и технолошких пројеката које је финансирало Министарство науке Републике Србије.

У оквиру Привредне коморе Југославије координирао је израду и био један од аутора три стручне монографије којима су представљене могућности југословенског инжењеринга у области саобраћаја. Монографије су презентоване на југословенским привредним изложбама у Монтреалу, Пекингу и Москви.

У организацији Савеза инжењера и техничара Југославије, а у сарадњи са Савезним министарством за саобраћај и везе, Савезним министарством за развој, науку и животну средину и Привредном комором Југославије организовао је 10 научно – стручних скупова са међународним учешћем, на којима је поднео уводне реферате. Био је едитор зборника радова на преко 17 научно-стручних скупова. Скупштина Савеза инжењера и техничара Југославије на основу закључака са претходних скупова о саобраћају и предлога иницијативног одбора донела је 15-ог јануара 1998 године Одлуку о

организовању другог конгреса о саобраћају на тему „Дугорачни развој саобраћаја Југославије“. Термин одржавање конгреса одлаган је два пута. Једном због блокаде НАТО-а, а други пут због агресије НАТО-а (бомбардовања пруга, путева, мостова и друге саобраћајне инфраструктуре). Одлучено је да се задржи основни садржај конгреса Дугорачни развој саобраћаја Југославије“ са приспелим радовима, а да се радови после агресије са округлог стола штампају у посебној публикацији „Обнова саобраћајног система Југославије“. На конгресу је присуствовало 800 стручњака. На Пленарној седници поднето је једно уводно излагање и главни реферат са темом „Дугорачни развој саобраћајног система Југославије и његова обнова после НАТО агресије“ Председника програмског одбора проф. др Вујадина Вешовића, декана Саобраћајног факултета Београд. На 9 сесија поднето је 9 уводних реферата и 139 реферата.

Професор Вешовић представљао је Југославију и земље у развоју са радом "Organizing Research in the Developing Countries in Order to Develop their Own Technology", у часопису Scientific World, 1986.

Професор Вешовић је био иницијатор изградње друге фазе Саобраћајног факултета који је обезбедио Бранко Пешић, градоначелник града Београда. Пошто је Факултет био већ изграђен, професор Вешовић као кандидат за декана урадио је програм за изградњу друге фазе Саобраћајног факултета. Након именовања за декана од стране Владе републике Србије решење 24 број 119-2690-10/9809 ангажовао се за продекане именује најбоље за реализацију програма. На основу обављених консултација за продекане су именовани: др. Слободан Лазовић, редовни професор, бивши декан и проректор за продекана за наставу; др. Радивој Петровић, редовни професор, помоћник генералног директора института Миахило Пупин за науку, за продекана магистарске и докторске студије; др. Љубиша Кузовић, редовни професор, бивши директор института и декан Саобраћајног факултета за директора института Саобраћајног факултета; др. Миливоје Ђук, ванредни професор, бивши директор Електротехничке школе, продекан за финансије. Декански колегијум је детаљно размотрио предлог програма професора Вешовића и предложио годишњи програм и план развоја Факултета и доставили га Већу факултета, Управном одбору и Савету факултета. После усвајања наведених докумената колегијум приступа њиховој реализацији. О програму друге фазе Саобраћајног факултета Универзитета у Београду професор Вешовић у име факултета обавестио је председника савезне Владе и све министре, председника владе Републике Србије и све министре, председника савезне и републичке Коморе и све генералне директоре великих система у саобраћају. Једини на писмо је реаговао председник Владе Републике Србије Мирко Марјановић и заказао састанак декану професору Вешовићу да му објасни шта жели са програмом. Професор Вешовић са великим задовољством долази на састанак и детаљно је објаснио програм и његову реализацију. Председник Владе Марјановић подржао је програм са спремношћу да помогне у његовој реализацији.

Као директор саобраћајног института, а као посебно декан факултета професор Вешовић имао је изванредну сарадњу са савезним министарством за саобраћај и везе, савезним министарством за науку и технологију и другим министарствима, председником Владе Србије Марјановићем, а посебно око изградње друге фазе факултета и обележавања јубилеја 50 година Саобраћајног факултета, са савезном и републичком Комором и великим системима у области саобраћаја. Такође професор Вешовић имао је добру сарадњу са факултетима са којима је имао споразуме о сарадњи са Московским државним универзитетом „МИТ“ у Москви највећом образовном институцијом за област саобраћаја у свету са око 200 хиљада студената и Руским Институтом за истраживање информacionих технологија, сигнализације и телекомуникације у железничком саобраћају једног од најпрестижнијих института у овој области у свету. На даље професор Вешовић сарађује са Саобраћајним факултетом Универзитета у Београду, факултетом Прометних знаности

свеучилишта у Загребу, факултетом за Поморство и промет Порторож Универзитета у Љубљани и многим другим.

Професор Вешовић са колегијумом, одсецима факултета организовао обележавање јубилеја 50 година Саобраћајног факултета Универзитета у Београду. Професор Вешовић је обавестио председника Владе Републике Србије Марјановића да Саобраћајни факултет Универзитета у Београду 8-ог јуна 2000 године обележава 50 година рада и постројања са молбом да прими делегацију Факултета са жељом да га упознају са током припрема и активности обележавања јубилеја Саобраћајног факултета и програма његовог рада и развоја. У току разговора професор Вешовић је замослио председника Владе Републике Србије Мирка Марјановића да он буде покровитељ јубилеја што је он и прихватио. За обележавање јубилеја 50 година Факултета формиран је почасни одбор чији је председник Мирко Марјановић и организационог одбора са председником Вујадином Вешовићем. Урађена је монографија педесет година Саобраћајног факултета Универзитета у Београду под покровитељством Мирка Марјановића председника Владе Републике Србије. Архитектонски факултет направио је изложбу друге фазе Саобраћајног факултета. Програм јубиларне прославе је садржао: Отварање Свечане академије; Реч декана Саобраћајног факултета проф. др Вујадина Вешовића; Реч покровитеља прославе председника Владе Републике Србије Мирка Марјановића; Реч ректора Универзитета у Београду проф. др Јагоша Пурића; Поздравна реч гостију; Саопштење имена добитника признања; Уметнички програм.

Професор Вешовић оставрио је следеће доприноси:

I – научни доприноси

A) Општи доприноси

1. Постигао је значајне резултате у развоју наставних садржаја организације и менаџмента у саобраћају и сврстао се у ред истакнутих прегалаца у нашој земљи.
2. Остварио је запажене резултате у организовању научно-истраживачког рада у саобраћају, чиме је дао допринос у развоју ове значајне области.
3. Бројним квалитетним радовима научно-истраживачког карактера допринео је развоју научне мисли у области организације и менаџмента у саобраћају.

B) Посебни доприноси

1. Развио је Модел трансфера кога чине три модела: Модел трансфера иностране технологије у Југославији, Модел трансфера сопствене технологије у Југославији и Модел трансфера југословенске технологије у друге земље. Ови модели приказани су у монографији. На бази претходних модела професор Вешовић је развио Модел организовања научно-истраживачког рада за развој сопствене технологије у земљама у развоју који је публикован у међународном часопису.
2. Развио је глобални модел стратегијског менаџмента, са посебном применом овог модела у великим саобраћајним системима, железници и ПТТ-у. Модел је презентирао у националним часописима на домаћем сипозијуму, међународним скуповима и монографијама.
3. Професор Вешовић са професором Кузовићем дао је значајан допринос укључивању коридора Београд-Јужни Јадран у Паневропске мултимодалне саобраћајне коридоре организујући следеће научно-стручне скупове, на којима је поднео уводне реферате: Међународни симпозијум “Стање и перспективе саобраћајног коридора 5Б (Будимпешта, Букурешт-Београд-Бар-Бари)”, Бар 1995; II Конгрес о саобраћају “Дугорочни развој саобраћаја Југославије”, Београд 1999; Међународна конференција “Стратешки развој саобраћајног коридора 4Б (Букурешт-Београд-Бар-Бари)”, Бар 2010,

на којима су усвојена завршна документа, којима је доказана оправданост укључивања Коридора XI (Београд-Јужни Јадран) у Паневропске мултимодалне коридоре. Поред тога за аутопут Београд-Јужни Јадран одржани су бројни округли столови које је организовала Инжењерска академија Србије и Путеви Србије које су водили и учествовали са рефератима и саопштењима професор Кузовић и професор Вешовић. Посебно се истиче ауторски текст професора Вешовића и професора Кузовића аутопут Београд-Јужни Јадран из угла саобраћајне струке, Побједа, Подгорица 2014.

II – инжењерски доприноси

Међу значајније доприносе наводе се:

1. Са сарадницима развио је методологију за пројектовање организације предузећа, која је са успехом примењена у великом броју пројеката у саобраћају, а иста је у целини или делимично презентирана у већем броју радова у националним часописима, међународном часопису, међународним скуповима и уџбеницима.
2. Развио је методологију за прогнозирање обима рада у железничком саобраћају, која је коришћена у великом броју студија оправданости и инвестиционим програмима модернизације железничке инфраструктуре који су рађени у Институту Саобраћајног факултета у Београду, а које у углавном финансирала Међународна банка.
3. Са Машаном Јокићем, Мирком Чичком и Стевом Ерором у студији института Кирило Савића „Организација железничког саобраћаја на делу пруге Титоград-Бар“ са техничким решењима, Београд 1971 године, стручно и аргументовано су доказали да ранжирна станица која је пројектована у пројекту Београд-Бар у Бару треба да буде на Ђемовском пољу у Титограду где се укрштају две пруге Нишкић-Скадар и Београд-Бар. Такво решење је подржао директор сектора за изградњу пруге Београд-Бар кроз Црну Гору, скупштина Бара и луке Бар и професор Саво Јањић пројектант пруге Београд-Бар чиме лука Бар добија простор за развој неопходних функција, а на локацији где су били колосеци ранжиране станице изграђен је нови Бар.

За свој педагошки, научни и стручни рад добио је више награда и признања. Одликован је Орденом рада са златним венцем 1990 године. Добитник је: Плакете “ПЕТНАЕСТОАПРИЛСКА НАГРАДА” Заједнице ЈЖ за постигнуте резултате на Југословенским железницама 1973; Плакете Саобраћајног факултета у знак признања и захвалности за дугогодишњу успешну сарадњу и допринос развоју Факултета 1980; Повеље Железничког образовног центра Београд за допринос у раду и развоју железничког школства 1981; Повеље Саобраћајног факултета Универзитета у Београду за допринос развоју Саобраћајног факултета –саобраћајне науке и струке, 2000; Плакете Удружења за управљање пројектима Србије и Црне Горе за остварене резултате на пољу Пројектног менаџмента и допринос двадесетогодишњем раду УУМПЕ 2006; Повеље Факултета за менаџмент у саобраћају и комуникацијама за изузетан допринос оснивању и развоју Факултета 2009; Повеље Инжењерске академије Србије за допринос развоју науке, струке и привреде 2016; Повеље Савезе инжењера и техничара Србије за предани рад у развоју инжењерства и Савеза поводом јубилеја 150 година, 2018. Такође је добитник великог броја захвалница укључујући и захвалницу Факултета за саобраћај, комуникације и логистику – Будва, оснивачу и декану за изузетне напоре у оснивању и развоју Факултета за саобраћај, комуникације и логистику - Будва.

Са супругом Радмилом има четворо деце: кћерке Зорицу и Катарину, синове Предрага и Слободана.